

İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma hatalarının incelenmesi**Esra Nur DEMİRTAŞ¹** ¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Niğde, Türkiye**Araştırma Makalesi/Research Article****DOI: 10.70736/ijoess.1692**

Gönderi Tarihi/ Received:

Kabul Tarihi/ Accepted:

Online Yayın Tarihi/ Published:

18.02.2025

11.06.2025

15.06.2025

Öz

Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma hatalarını belirlemek ve bu hataların düzeltilmesine yönelik öneriler sunmaktır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme tekniği ile belirlenmiş olup, devlet okullarında öğrenim gören 20 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Veri toplama sürecinde, öğrencilere araştırmacı tarafından beş farklı konu sunulmuş ve içlerinden birini seçerek öyküleyici bir metin yazmaları istenmiştir. Yazılan metinler, “Yazma Hatalarını Belirleme Formu” ve “Yazma Becerisi Gözlem Formu” kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin yazma becerilerinde çeşitli hatalar yaptığını ortaya koymuştur. Bu hatalar arasında kalem tutma, satır çizgisine uygun yazma, harf atlama veya ekleme, harfleri karıştırma, kelimeler ve harfler arasında uygun boşluk bırakma, noktalama işaretlerini doğru kullanma, yazı yazarken oturma biçimi, yazma hızı ve yazı büyüklüğü gibi unsurlar yer almaktadır. Özellikle büyük harf ve noktalama işaretlerinin kullanımı ile harf atlama ve harf karıştırma hatalarının yaygın olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Yazma hataları, İlkokul öğrencileri, Yazma becerileri, Okunaklılık***An analysis of writing errors made by fourth-grade primary school students*****Abstract**

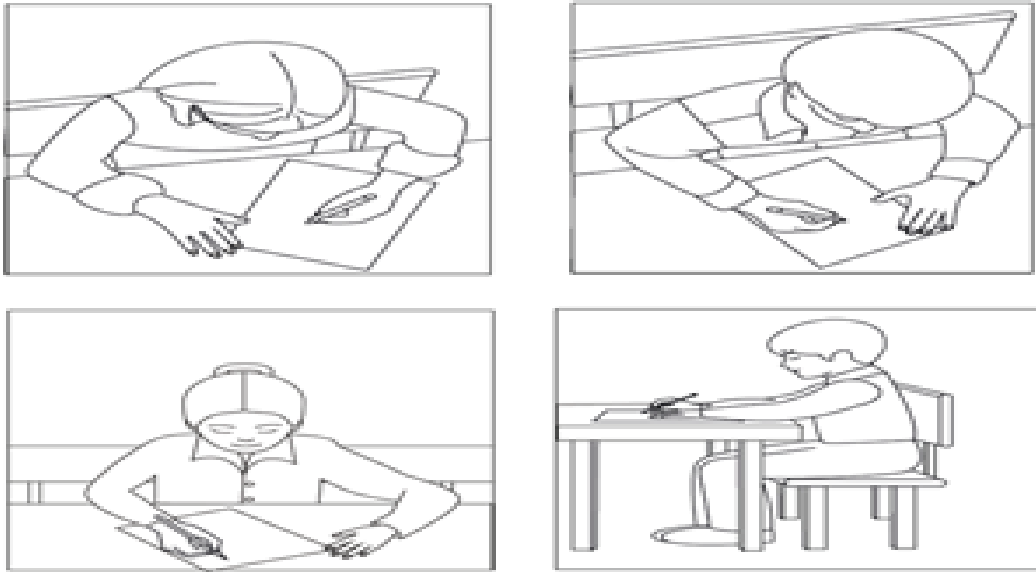
The aim of this study is to identify the writing errors of fourth-grade primary school students and to provide suggestions for their correction. The study was conducted using a case study design, which is one of the qualitative research methods. The study group was determined using the purposive sampling method, specifically the appropriate sampling technique, and consisted of 20 fourth-grade students attending public schools. During the data collection process, students were presented with five different topics by the researcher and were asked to select one to write a narrative text. The written texts were evaluated using the “Writing Error Identification Form” and the “Writing Skills Observation Form.” The collected data were analyzed using content analysis. The results of the study revealed that students made various errors in their writing skills. These errors included pencil grip, writing in accordance with the line, omitting or adding letters, mixing up letters, leaving appropriate spaces between words and letters, using punctuation marks correctly, posture while writing, writing speed, and letter size. In particular, it was observed that errors related to the use of capital letters and punctuation marks, as well as letter omission and letter mixing, were common.

Keywords: Writing errors, Primary school students, Writing skills, Legibility**Sorumlu Yazar/ Corresponded Author:** Esra Nur DEMİRTAŞ, **E-posta/ e-mail:** esrademirtas@ohu.edu.tr

GİRİŞ

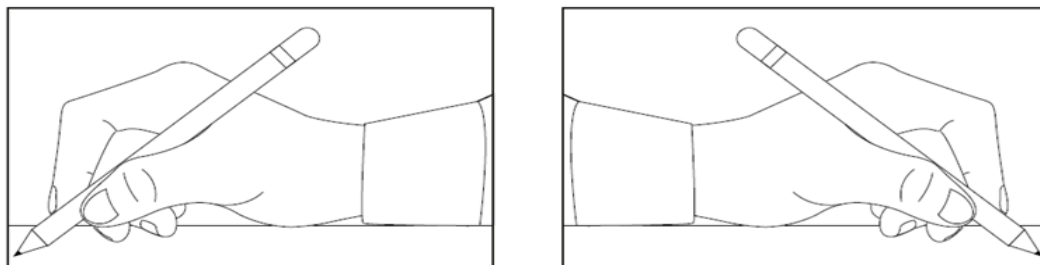
Yazma, bireylerin duygu ve düşüncelerini semboller ve işaretler aracılığıyla ifade ettikleri Türkçenin dört temel dil becerisinden biri olarak değerlendirilen önemli bir yetidir (Akyol, 2020: s.49-76; Sofıa ve ark., 2020; Turkben, 2021). Yazma becerisi, yazarın duygu ve düşüncelerini etkili bir biçimde iletmesi ve okuyucuya anlamlı bir mesaj sunabilmesi için çok sayıda bilişsel sürecin uyumlu bir şekilde bir araya getirilmesini gerektirir (Flower & Hayes, 1981). Bu süreç, bireylerin yazma eylemi sırasında hem motor becerilerini hem de duyuşsal ve algısal işlevlerini uygulamaya dönüştürmelerini içerir (Chu, 1997). Yazma, bu yönüyle hem bilişsel hem de fiziksel bir süreç olarak ele alınmakta ve yazarın içsel dünyası ile okuyucusu arasındaki etkileşimi sağlıklı bir şekilde kurmasına olanak tanımaktadır. Yazma; bireylerin hayatları boyunca kullanacakları, öğrencilerin bilişsel, sosyal gelişimi, akademik becerilerini arttıran (Göçer, 2022: s.52-93) ve örgün eğitim kurumlarında eğitimle beraber okuyarak öğrenilen bir beceridir (Bulut, 2017). Yazma sürecinde bireylerin okul öncesi eğitim ve okuryazarlığa yönelik hazırbulunuşlukları, ailenin okuryazarlık durumu, öğretmen ve öğretmenin kullanmış olduğu yöntem ve teknikler gibi birçok faktör etkilemektedir (Tavşanlı ve ark., 2019). Okul öncesi dönemde karalama, anlamsız çizgiler ve resim çizme ile başlayan yazma becerisi; ilkökul birinci sınıfta kas gelişimiyle öğrencilerin kalem tutabilme becerisini, el-kol ve parmak hareketleri ve düzenli-düzensiz çizgi çalışmalarıyla desteklenmektedir (Kuşdemir ve ark., 2018). Özellikle ilkökul sürecinde el yazısı akademik başarının artışında önemli rolü bulunmaktadır (Feder & Majnemer, 2007).

Yazma süreci becerilerin doğru ve etkili bir biçimde kazanılmasına bağlıdır. Öğrencilerin kalem tutma, el tercihi, kâğıt pozisyonu, doğru oturma pozisyonu ve kas gelişimi gibi faktörler yazma çalışmalarını doğrudan etkilemektedir (Akyol, 2020: s.49-76; Kasa Ayten & Ekmekci, 2021). İlkokul Türkçe programında, yazma sürecine ilişkin ergonomik düzenlemelere yönelik bilgi verilmiştir. Programda, öğrencilerin yazı yazarken ve okuma yaparken göğüslerini masa üzerine dayamamaları gerektiği, her iki kolun üçte ikisinin masa üzerinde durması ve rahat bir pozisyonda yan yana olması gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin ayak tabanlarının yere tam olarak basması ve sıra ile masanın fiziksel gelişimlerine uygun bir yapıda olması gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2024: s.7).

Şekil 1. Okuma yazma esnasındaki oturma biçimleri (MEB, 2024: s.7)

Kalem tutma, yazma ergonomisi açısından önemli bir diğer faktördür. Kalem doğru bir şekilde tutulması durumunda, orta parmak destekleyici bir rol üstlenirken, baş ve işaret parmağı ile bu parmaklara bağlı kaslar ve el bileğini kontrol eden kaslar kalem hareketini sağlamaktadır (Başaran & Akyol, 2019). Çünkü kalem doğru kavranması, yazma için gerekli ince hareketleri sağlaması nedeniyle son derece önemli görülmektedir (Aksu & Ayvaz Can, 2018). Aksi takdirde yetersiz kalem eğitimi ve yanlış kalem tutma, yazı öğretim sürecini olumsuz etkilemektedir (Duran & Akyol, 2010). “Yazma sırasında öğrencilerin kalemi baş ve işaret parmağı ile kavramalarına, orta parmağı ile destekleyerek rahat ve serbest tutmalarına, işaret parmağını fazla bastırmamalarına dikkat edilmelidir. Kalemi doğru tutmak, yazı yazmak için önemlidir. Kalem, çok sıkılmadan ve bilek zorlanmayacak şekilde tutulmalıdır. Öğrenciler kâğıdı yazmak için kullandığı kolun açısına uygun şekilde eğimli tutmalıdır. Yazmayan eli ile yazma gerecinin hareket etmesini engellemelidir. Kullanılacak kalem köşesiz, boyasız doğal ahşap ve ucunun uygun sertlikte olması önerilmektedir”(MEB, 2024: s.8).

Şekil 2. Sağ el ve sol el ile doğru kalem tutuşları (MEB, 2024: s.8)

Yazma becerisinin etkin bir şekilde kullanılmasında yazı okunaklılığı kritik bir öneme sahiptir. Okunaklı bir yazı, hem yazan kişinin düşüncelerini doğru bir şekilde organize etmesini sağlar, hem de okuyan kişiye bu düşüncelerin net ve anlaşılır bir biçimde aktarılmasına yardımcı olur. Yazı okunaklı olmadığı takdirde, mesajın içeriği ne kadar değerli olursa olsun, anlam kayıpları ve yanlış anlaşılmalara yaşanabilir. İlkokulun ilk üç yılı, öğrencilerin temel düzeyde yazma becerilerini kazandıkları dönemdir. Bu süreçte, öğrencilerin yazma becerilerini dördüncü sınıftan itibaren daha uzun yazma etkinlikleriyle desteklenmesi gerekmektedir (Rosenblum ve ark., 2003). Öğrenciler bu dönemde harf ve sembollerini nasıl üreteceklerini öğrenirler ve yazma becerileri otomatikleşmeye başlar. Öğrencilerin bu süreçteki gelişimine katkıda bulunmak amacıyla, öğretmenlerin en önemli görevlerinden biri, öğrencileri yazma konusunda aceleye sevk etmemek ve yazının okunaklı olmasını sağlamaya yönelik farkındalık kazandırmaktır (Gök & Baş, 2020). Yazıda en temel gereksinim, yazının biçimsel boyutu ile okunaklılığın bir arada sağlanmasıdır (Bulut ve ark., 2016). Harfler arasındaki bağlantıların doğru bir şekilde yapılmasını, harflerin boyutu, eğimi, kelimeler arası boşluk ve satır çizgilerine uygunluğunun sağlanmasını gerektirir (Akyol, 2020: s.49-76). Oturma pozisyonu, kalem tutuşu, kâğıt pozisyonu, öğrencinin kas gelişimi, yazı yönü, el tercihi, boşluklar, harflerin yazımı, yazı araç gereçleri, yazma hızı ve çizgi takibi gibi unsurlar da yazının okunaklılığını ve yazma hızını etkilemektedir (Coşkun, 2019:153-188). “Yazının okunaklı olması, harfin formu, harfler arası bırakılan boşluk, çizgi takibi, noktalama işaretleri, sözcüğü yazma gibi konularda yaptıkları hataları bulmaları ve düzeltmeleri sağlanmalı ve öğrencilerin yazma edindikleri olumlu davranışlarını sonraki yazı çalışmalarında kullanmaları beklenmektedir” (MEB, 2024: s.10).

İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda “Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi” benimsenmiş ve İlk okuma yazma öğretiminde tırnaksız dik temel harfler kullanılmıştır” (MEB, 2024). Tırnaksız dik temel harflerin formları ve yazılış yönleri şekil 3’te verilmiştir:

Şekil 3. Harflerin formu ve yazım yönleri (MEB, 2024: s.10)

Yazma sürecinin başlangıcı olan ilk yazma öğretimi; harflerin yazılışları, yazım yönleri, başlangıç ve bitiş noktaları, çizgilerin soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru çizilmesi, bir harfi daha az hareketle ve eli kaldırmadan yazma, küçük ve büyük harfleri yazma gibi çalışmaları içermektedir (Güneş, 2021: s.151-178). Metin içinde yazma öğretiminde küçük harfler daha fazla kullanıldığı için önce küçük harflerin yazılışı, sonra büyük harflerin yazılışına geçilmektedir. İlkokul basamağında yer alan öğrencilerin etkili ve güzel yazı yazma becerilerini kazanmaları gerekmektedir. Bunun yanı sıra hem yazım hatalarını az yapmaları hem de noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanmaları gerekmektedir (Bay & Erdoğan, 2023). Bunun için de yazma becerisinin öğrencilere doğru bir şekilde öğretilmesi gerekirken öğrencilerin cümle içerisinde ve cümle sonunda yazım kurallarını doğru bir şekilde kullanmayı öğrenmesi gerekir (Akyol & Şahin, 2019: s.214-241). Yazım kuralları ve noktalama işaretleri Türkçe Dersi Öğretim Programı incelendiğinde ilkokulun her sınıf kademesinde öğrenme çıktısı ve süreç bileşenleri olarak yer verildiği görülmektedir (MEB, 2024).

İlkokul öğrencileri üzerine (Babayiğit, 2018; Başaran & Akyol, 2019; Ulu, 2019; Koçoğlu & Kasa Ayten 2022; Bay & Erdoğan, 2023; Tahiroğlu ve ark., 2024) yapılan farklı çalışmalar genel olarak öğrencilerin yazım kuralları konusunda başarısız olduklarını ortaya koymuştur. Eğitim sürecinin her düzeyindeki öğrencilerin özellikle “harflerin yazımı, harf ve kelimeler arası uygun boşluk bırakma, büyük harflerin yazımı, harfleri/sesleri karıştırma, heceler/harflerin yanlış bölünmesi” gibi yazım kurallarını doğru uygulayamadıkları belirlenmiştir. Bu çalışmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma süreçlerinde yaptıkları hataları belirlemek, bu hataların nedenlerini anlamak ve öğrencilerin yazma becerilerinde karşılaştıkları sorunları tespit ederek, bu sorunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, yazma becerilerinin geliştirilmesi için uygulanabilecek etkili yöntem ve stratejilere ışık tutarak, ilkokul düzeyindeki yazma eğitimi üzerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Çalışmada belirlenen şu soruların cevapları aranmaktadır:

Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar

İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri;

- a. yazma esnasında oturma biçiminde sorun yaşıyorlar mı?
- b. kalem tutmada sorun yaşıyorlar mı?
- c. yazma esnasında defter tutarken sorun yaşıyorlar mı?
- ç. yazma esnasında yazma yönünde sorun yaşıyorlar mı?
- d. yazma esnasında satır çizgisine yazma sorun yaşıyorlar mı?

Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar

- a. yazılarında harfler arası boşluk bırakmada sorun yaşıyorlar mı?
- b. yazılarında kelimeler arası boşluk bırakmada sorun yaşıyorlar mı?
- c. yazı büyüklüğü ve yazı görünümünde sorun yaşıyorlar mı?

Yazma becerilerinde yaşanan sorunlar

- a. harf atlama/ekleme/karıştırma/bölme sorun yaşıyorlar mı?

Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar

- a. noktalama işaretlerini kullanmada sorun yaşıyorlar mı?
- b. harfleri kuralına uygun yazma ve büyük harflerin yazımında sorun yaşıyorlar mı?

c. uygulamada yazının temizliği/estetik görünümü sorun yaşıyorlar mı?

YÖNTEM

Araştırmanın deseni

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması, bireylerin yaşam deneyimlerini, bu deneyimleri nasıl anlamlandırdıklarını ve dünyalarını nasıl inşa ettiklerini incelemeye odaklanan bir nitel araştırma yaklaşımıdır (Merriam, 2018: s.39). Durum çalışmaları, mevcut durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan, sistematik veri toplama, analiz ve sonuçların değerlendirilmesini içeren araştırma yaklaşımlarıdır. Bu çalışmalar, belirli bir olay veya durumun detaylı bir şekilde incelenmesini sağladığı gibi sonuçlar, olayın nedensel boyutlarını açıklamamıza yardımcı olur. Ayrıca, durum çalışmaları, gelecekte gerçekleştirilecek araştırmaların odaklanması gereken alanlar hakkında kapsamlı ve yol gösterici bilgiler sunma potansiyeline sahiptir (Davey, 2009). Bu bağlamda araştırmada, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma hatalarını incelemek ve yazım hatalarının yoğunlaştığı alanları tespit ederek bu doğrultuda geliştirici ve uygulanabilir öneriler sunmak amaçlanmıştır.

Çalışma grubu

Bu araştırmada çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Uygun örnekleme yöntemi, araştırmacının belirli bir evrenden ulaşılabilir, araştırma amacıyla uygun ve gönüllü katılımcıları seçmesine olanak tanıyan bir yaklaşımdır (Gravetter & Forzano, 2012). Bu doğrultuda, çalışmada yer alan katılımcılar, araştırmanın gerekliliklerine en iyi şekilde yanıt verebilecek bireyler arasından seçilmiştir. Bu yöntemin tercih edilmesindeki temel neden, hem veri toplama sürecinin etkinliğini artırmak hem de araştırmanın amacına uygun nitelikte bir örneklem oluşturmaktır. Çalışma grubu, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören 20 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma başlamadan önce öğrencilerin aileleri çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve yazılı izinleri alınmıştır. Etik kurallar gereği, öğrencilerin isimleri açıklanmamış ve öğrenciler Ö1, Ö2, ... Ö20 şeklinde kodlanmıştır. Çalışma grubu, farklı yazma becerisi düzeylerine sahip öğrencileri içermekte olup, yazma hatalarının türlerini ve bu hataların yaygınlığını incelemek için yeterli çeşitliliği sağlamaktadır.

Veri toplama araçları

Bu araştırmada, ilkokul dördüncü sınıf düzeyine uygun öyküleyici metinlerin dikte çalışması sonucunda elde edilen veriler, “Yazma Hataları Belirleme Formu” ve “Yazma Becerisi Gözlem Formu” kullanılarak değerlendirilmiştir.

Veri toplama sürecine geçilmeden önce Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurul Kararı, 16/12/2024 tarih, 594415 sayılı kararıyla etik kurul onayı alınmıştır.

Sınıf düzeyine uygun öyküleyici metin

Bu araştırma için kullanılan metin, sınıf düzeyine ve Türkçe dil yapısına uygun olup olmadığına dair iki uzman görüşüne sunulmuştur. Bu doğrultuda öğrencilerden; iki hayvanın dostluğu, öğrencinin okulda macera dolu bir günü, bir hayvanın sıcak bir yaz günü/soğuk bir kış günü başından geçenleri, başka bir gezegene yapılan yolculuğu ve organların gece yarısı yaptıkları konuşmayı anlatan konularından birini seçerek öyküleyici bir metin yazmaları istenmiştir. Yazma sürecinde hiçbir öğrenci zorlanmamış ve öğrencilerin yazmada gönüllülük esası dikkate alınmıştır.

Yazma hatalarını belirleme formu

Bu form, yazma hatalarını sistematik bir şekilde belirlemek ve analiz etmek amacıyla geliştirilmiştir. Formun hazırlanmasında, Taşkaya (2019:233-298), Ulu (2019), Bay & Erdoğan (2023), Tahiroğlu ve ark. (2024) ile Atlı Çevik, Coşkun & Duran Baytar (2024)'ün çalışmaları dikkate alınmış, bu çalışmalarda tanımlanan yazım hatası türleri ve açıklamaları formun içeriğini şekillendirmiştir.

Atlama/Ekleme: Yazma sırasında acelecilik, dikkatsizlik veya farklı nedenlerden dolayı metindeki bazı bölümlerin yazılmadan geçilmesi (atlama) ya da metne dâhil olmayan bölümlerin eklenmesi durumudur. Bu hatalar genellikle harf, hece veya kelime seviyesinde görülmektedir (Taşkaya, 2019: s.233-298; Ulu, 2019). Örneğin, “kitap” yerine “kiap” ya da “kitabı” şeklinde yazma.

Harf karıştırma: Kelimelerde ses veya şekil benzerliği bulunan harflerin birbirleriyle karıştırılarak yazılmasıdır. Örneğin, “f-v, m-n, b-p, b-d, d-t, c-ç, t-k” harf çiftleri arasında sıklıkla bu hata gözlenebilir (Ulu, 2019). Ayrıca, büyük ve küçük harflerin yanlış kullanımı da bu kategoriye dâhildir. Örneğin, “etraftan” yerine “etravtan” veya “Ankara” yerine “ankAra.”

Kelimeleri bitişik/ayrı yazma: Kelimeler arasında gerekli boşluğun verilmemesi veya gereksiz boşluk bırakılarak ayrı yazılması durumudur. Örneğin, “yerinde” yerine “yerin de” veya “yerinderinliklerinde” gibi hatalar sıklıkla karşılaşılmaktadır (Atlı ve ark., 2024; Ulu, 2019).

Ters yazma: Kelimenin içerisindeki harf ya da hecelerin sırasının karıştırılarak yazılması durumudur. Örneğin, 5.”yanlış” yerine “yalnış,” “tehlikenin” yerine “telhikenin” yazılması (Yıldız & Ateş, 2010).

Yanlış yazma: Kelimenin yanlış bir şekilde yazıya aktarılmasıdır. Bu hata, yazılması gereken kelimenin yerine farklı bir kelimenin yazılması veya anlamsız bir kelime oluşturulması şeklinde gerçekleşir. Örneğin, “hareket” yerine “hakaret” yazılması (Ulu, 2019; Taşkaya, 2019: s.233-298).

Satır sonunda hece ayırma: Kelimelerin satır sonunda doğru heceleme kuralına uygun bir şekilde ayrılmaması durumudur. Örneğin, “ede-miyormuş” yerine “ed-emiymuş” şeklinde yazılması (Ulu, 2019).

Noktalama hataları: Noktalama işaretlerinin kullanımında yapılan yanlışlar bu kategoriye girer. Örneğin, cümle sonuna nokta koymama, gereksiz virgül kullanımı veya soru işaretinin eksik bırakılması gibi hatalar (Ulu, 2019; Bay & Erdoğan, 2023).

Araştırma kapsamında yazma hatalarını tespit etmek amacıyla, araştırmacı tarafından “Yazma Hataları Belirleme Formu” geliştirilmiştir. Bu değerlendirme aracının oluşturulma sürecinde, alanında uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılarak son hali verilmiştir. Yazma hatalarını belirlemek amacıyla oluşturulan formun uygulanması sürecinde, öğrencilere çeşitli metinlerden oluşan dikte çalışmaları yaptırılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda öğrencilerin yaptıkları yazma hataları kategorize edilmiş ve ilgili literatür taraması yapılarak formun içeriği şekillendirilmiştir. Elde edilen form, uzman görüşüne sunulurken geçerliliği ve kapsamı değerlendirilmiştir. Uzman görüşü alınan akademisyenler arasında sınıf öğretmenliği alanında uzmanlaşmış 2 doçent, 1 profesör ve 1 doktor öğretim üyesi olmak üzere toplam 4 öğretim üyesi yer almaktadır. Yazma Hataları Belirleme Formu, 16 maddeden oluşmakta olup değerlendirme sürecinde katılımcılar en az 11, en fazla 44 puan alabilmektedir. Formun puanlama sistemi şu şekilde belirlenmiştir: “Evet=3 puan, Kısmen= 2 puan ve Hayır= 1 puan” olarak derecelendirilmiştir.

Yazma becerisi gözlem formu

Araştırmada kullanılan “Yazma Becerisi Gözlem Formu,” araştırmacının alt problemleri doğrultusunda, öğrencilerin yazma sürecinde karşılaştıkları sorunları ayrıntılı bir şekilde analiz etmek amacıyla geliştirilmiştir. Form, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma esnasında sergiledikleri becerileri değerlendirmek üzere yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, öğrencilerin yazma sürecinde duruş pozisyonları, kalem tutuş biçimleri, defteri kullanma yöntemleri, yazı yönlendirme becerileri ve satır çizgisine uygun yazma durumları gibi değişkenler dikkate alınmıştır. Her bir değişken, üçlü bir ölçek kullanılarak derecelendirilmiştir (1=Yetersiz, 2=Kabul edilebilir, 3=Yeterli), ve bu doğrultuda analiz gerçekleştirilmiştir. Formun

oluşturulma sürecinde öğrencilere dikte çalışmaları yaptırılmış, bu süreçte yapılan gözlemler doğrultusunda sık karşılaşılan hatalar kayıt altına alınmıştır. Uzman görüşleri alınarak geçerliliği sağlanan form, uygulanmaya başlanmıştır. Değerlendirme sonucunda, öğrenciler en düşük 5, en yüksek 15 puan alabilmektedir

Verilerin toplanması/işlem yolu

Çalışmanın veri toplama süreci, 2024–2025 eğitim-öğretim yılının güz yarısında gerçekleştirilmiştir. Katılım tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak sağlanmış ve çalışmaya katılmak istemeyen öğrenciler araştırma sürecine dâhil edilmemiştir. Veri toplama aşamasında, her sınıfta her bir metin için bir ders saati ayrılmıştır. Öğrenciler, hikâye edici metin yazma sürecinde özgür bir şekilde istedikleri hikâyeyi seçerek, kendilerine verilen 40 dakikalık süre içerisinde metinlerini yazmışlardır.

Verilerin analizi

Araştırmada elde edilen veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. İçerik analizi, nitel verilerin sistematik bir şekilde incelenmesini sağlayarak anlamlı temaların, kodların ve kategorilerin oluşturulmasına olanak tanıyan bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2021: s.242-254). Bu araştırmada, öğrencilerin yazdığı öyküleyici metinlerdeki yazma hatalarını belirlemek ve sınıflandırmak amacıyla içerik analizi türlerinden kategorisel analiz uygulanmıştır. Veriler, birinci araştırmacı tarafından kodlanmış, kodlama sürecinde kelime gruplarını sınıflandırmak için kullanılan semboller ve araştırma sorularıyla ilgili kavramlar esas alınmıştır. Kodlamayı gerçekleştiren araştırmacı, elde edilen kodları, araştırma soruları doğrultusunda oluşturduğu kategoriler altında gruplandırarak analiz sürecini tamamlamıştır.

Geçerlik ve güvenirlik

Araştırmanın iç geçerliğini artırmak amacıyla, ilgili alanyazın titizlikle incelenmiş ve bu doğrultuda “Yazma Becerisi Gözlem Formu ve Yazma Hatalarını Belirleme Formu” oluşturulmuştur. Öğrencilerin yazma sürecine ilişkin davranışları bu formlar temelinde değerlendirilmiş, katılımcı ifadeleri yazılı metne dönüştürülmüş ve içerik analizi yöntemiyle elde edilen temalar, kodlar ve kategoriler arasında ilişkilerin kontrolü ile güvence altına alınmış ve Miles & Huberman (1994)’ün güvenirlik formülü uygulanarak %86-94 arasında sonuçlar elde edilmiştir. Araştırmanın dış geçerliği açısından, sürecin tüm aşamaları ayrıntılı şekilde raporlanmış ve bulgular bölümünde katılımcı ifadelerine doğrudan yer verilerek aktarılabilirlik desteklenmiştir. İç güvenirliği sağlamak adına araştırma süreci dikkatle planlanmış, içerik analizi yöntemiyle ana temalar ve kodlar sistematik olarak belirlenerek veriler arasında anlamlı

bir bütünlük oluşturulmuştur. Ayrıca, dış güvenilirliğin sağlanması amacıyla tüm veriler ve kodlamalar düzenli olarak saklanmış, böylece bağımsız araştırmacılar tarafından sürecin incelenebilir olması hedeflenmiştir. Tüm bu süreçler doğrultusunda, araştırma bulgularının nesnel, tutarlı ve güvenilir bir biçimde sunulmasına özen gösterilmiştir.

BULGULAR

Yapılan içerik analizi sonucunda dört adet temaya ulaşılmıştır. Bu temalar şunlardır:

1. Tema: Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar
2. Tema: Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar
3. Tema: Yazma becerilerinde yaşanan sorunlar
4. Tema: Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar

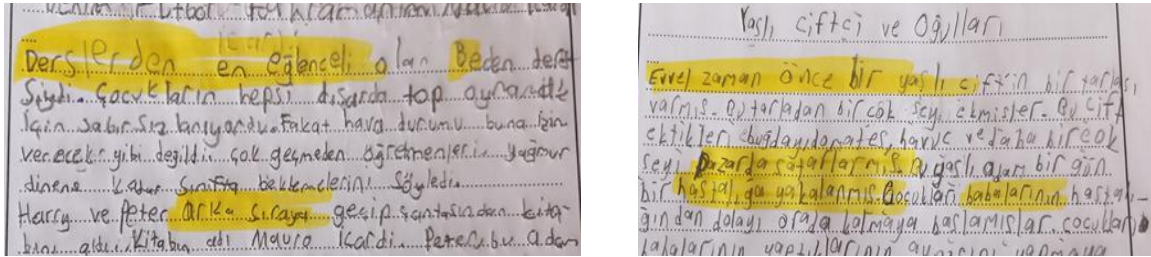
1. Tema: Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar

Araştırmanın “İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri yazma esnasında oturma biçimi/kalem tutma/ yazma esnasında defter tutma/ yazma yönü/satır çizgisine yazmada sorun yaşıyorlar mı?” alt problemi doğrultusunda yazılan metni, yazma hatalarını belirleme formu ve yazma becerisi gözlem formu ile analiz edilmiş ve sonucunda “Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar” teması elde edilmiştir.

Tablo 1. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazmada yaşanan psikomotor beceriler ile ilgili sorunlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Yazmada Yaşanan Psikomotor Sorunlar	Yazma Esnasında Oturma Biçimi	Uygun ve Dik Oturarak Yazma	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö19, Ö20
		Çok Öne Eğik veya Geriye Dayanarak Yazma	Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18
		Düzensiz (Ayakta- Öne, Arkaya Sallanarak)	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18
	Kalem Tutma	Doğru Tutuyor	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö19, Ö20
		Kalemi Çok Sıkıyor veya Gevşek Tutuyor	Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18
		Yanlış Tutuyor	Ö7, Ö14, Ö16
	Yazma Esnasında Defter Tutma	Uygun Tutma	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö20
		Düzensiz	Ö14, Ö16, Ö17
		Yanlış Tutma	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö15, Ö18, Ö19
	Yazma Yönü	Eğik	Ö3, Ö10, Ö14, Ö17, Ö18, Ö20
		Dik veya sola yatık	Ö1, Ö2, Ö6, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15, Ö19
		Düzensiz	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18
	Satır Çizgisine Yazma	Satır Çizgisinde	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö18, Ö19, Ö20
		Alta veya Üste Kaymış	Ö5, Ö9, Ö14, Ö16, Ö17
		Düzensiz	Ö9, Ö14

Araştırma kapsamında kullanılan yazma becerisi gözlem formu ve yazma hatalarını belirleme formu aracılığıyla, öğrencilerin yazma sürecinde sergiledikleri psikomotor becerilerde belirgin farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Oturma biçimi açısından değerlendirildiğinde, öğrencilerden on biri doğru ve dik pozisyonda oturduğu gözlemlenmiştir. Ancak 8 öğrenci aşırı öne eğilme, geriye yaslanma gibi yanlış duruş biçimleri tespit edilmiş; ayrıca 9 öğrencinin yazma sırasında düzensiz bir şekilde ayakta durma veya sallanma hareketleri sergilediği belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin kalem tutma becerilerinde farklılıklar gözlemlenmiştir. Çoğunluğun doğru kalem tutma tekniğini sergilediği belirlenirken, 8 öğrencinin kalemi ya çok sıkı ya da gevşek tuttuğu, 3 öğrencinin ise tamamen yanlış bir kalem tutma biçimi benimsediği tespit edilmiştir. Defter tutma alışkanlıkları incelendiğinde, öğrencilerin çoğunluğa yakın bir kısmının uygun bir tutuş sergilediği, ancak 8 öğrencinin defteri yanlış, 3 öğrencinin ise düzensiz bir şekilde tuttuğu belirlenmiştir. Yazma yönü açısından öğrenciler arasında belirgin farklılıklar bulunmaktadır. 9 öğrenci yazılarını dik veya sola yatık şekilde yazarken, 6 öğrencinin eğik yazdığı ve 9 öğrencinin düzensiz bir yazı yönü sergilediği gözlemlenmiştir. Satır çizgisine uygun yazma becerisi değerlendirildiğinde, çoğu öğrencinin satır çizgisine uygun şekilde yazdığı görülmüştür. Bununla birlikte, 5 öğrenci yazılarını satırın altına veya üstüne kaydırırken, 2 öğrenci ciddi düzensizlikler göstermiştir.

Resim 1. Satır çizgisine yazmada sorun yaşayan öğrencinin yazı örneği

Resim 1 incelendiğinde Ö16 ve Ö14 öğrencilerinin satır çizgisine yazmada sorun yaşadığı görülmektedir.

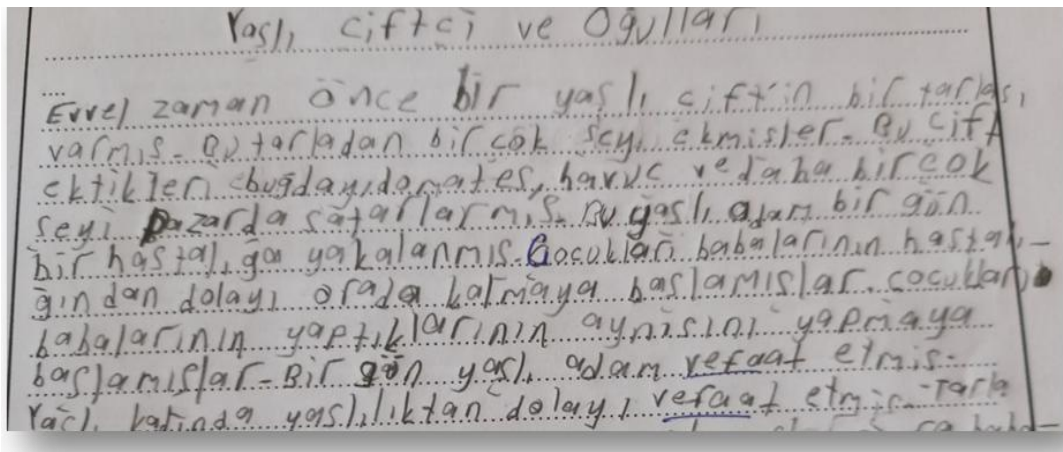
2. Tema: Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar

Araştırmanın “İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılarında harfler/kelimeler arası boşluk bırakma, yazı büyüklüğü ve yazının görünümü ile ilgili sorun yaşıyorlar mı?” alt problemi doğrultusunda yazılan metni, yazma hatalarını belirleme formu ile analiz edilmiş ve sonucunda yazmada yaşanan “Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar” teması elde edilmiştir.

Tablo 2. İlkokul dördüncü sınıf öğrencinin yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Yazı Düzeni ve Görsellik ile İlgili Sorunlar	Harfler Arasında Boşluk	Normal	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20
		Çok Bitişik veya Çok Açık	Ö7, Ö9, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16
		Düzensiz	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö15
	Kelimeler Arası Boşluk	Normal	Ö1, Ö3, Ö6, Ö8, Ö11, Ö13, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20
		Çok Bitişik veya Çok Açık	Ö2, Ö4, Ö7, Ö9, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16
		Düzensiz	Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö14, Ö15, Ö16
	Yazı Büyüklüğü	Normal	Ö1, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö17, Ö19, Ö20
		Büyük ya da küçük	Ö2, Ö7, Ö9, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16
		Düzensiz	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö14, Ö16, Ö18
Yazının Görünümü	Yazının Görünümü	Düzenli ve temiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö19, Ö20
		Çok silinmiş veya karalanmış	Ö7, Ö9, Ö14, Ö15, Ö16

İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazı düzeni ve görsellik konusundaki performansları değerlendirildiğinde, öğrencilerin çoğunluğunun harfler arası boşluk konusunda uygun bir düzen sergilediği görülmüştür. Bununla birlikte, 6 öğrencinin harfler arasında çok bitişik veya açık yazdığı, 5 öğrencinin ise harfler arası boşluk konusunda düzensizlik gösterdiği tespit edilmiştir. Kelimeler arası boşluk açısından, 10 öğrencinin bu konuda uygun bir düzen sağladığı, 8 öğrencinin ise kelimeler arası boşlukta çok bitişiklik veya açıklık gösterdiği gözlemlenmiştir. Ayrıca, 7 öğrencinin kelimeler arası boşlukta düzensizlik sergilediği belirlenmiştir. Yazı büyüklüğü temasında, 10 öğrencinin yazıları normal boyutta olduğu görülürken, 7 öğrencinin yazıları çok büyük ya da çok küçük olduğu ve bu öğrencilerin yazı büyüklüğünde tutarlılık sağlayamadığı anlaşılmıştır. Yazı büyüklüğünde düzensizlik sergileyen 7 öğrencinin yazma sırasında kontrol sağlama konusunda zorlandıkları gözlemlenmiştir. Yazının görünümü açısından, öğrencilerin çoğunluğunun yazılarının düzenli ve temiz olduğu, ancak 5 öğrencinin yazılarında silinmiş veya karalama izleri bulunmuştur.

Resim 2. Kelimeler arası boşluk, yazının büyüklüğü ve görünümünde sorun yaşayan öğrencinin yazı örneği

Resim 2 incelendiğinde Ö14 öğrencisinin kelimeler arası boşluk, yazının büyüklüğü ve görünümünde sorun yaşadığı görülmektedir.

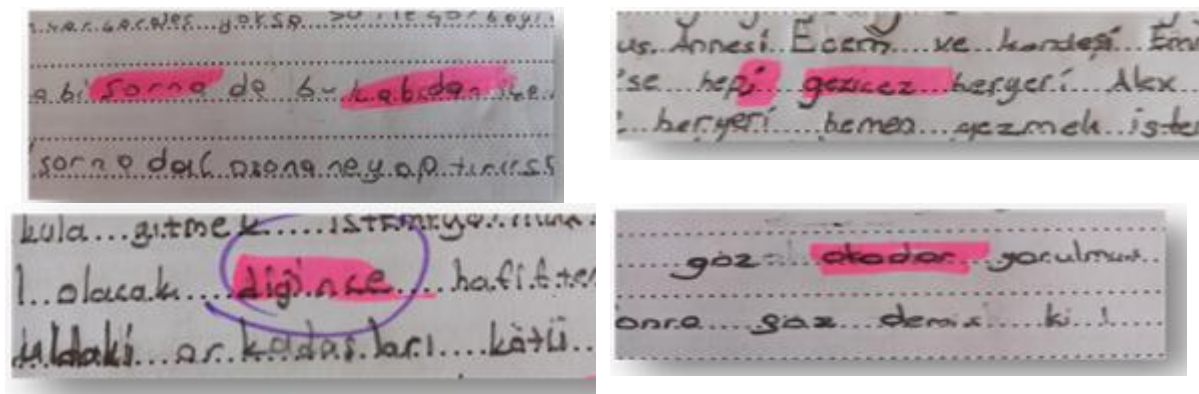
3. Tema: Yazma becerilerinde yaşanan sorunlar

Araştırmanın “İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri yazılarında harf atlama/ekleme/karıştırma/bölme ile ilgili sorun yaşıyorlar mı?” alt problemi doğrultusunda yazılan metni, yazma hatalarını belirleme formu ile analiz edilmiş ve “Yazma becerilerinde yaşanan sorunlar” teması elde edilmiştir.

Tablo 3. İlkokul dördüncü sınıf öğrencinin yazma becerilerinde yaşadıkları sorunlar

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Yazma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar	Harf Atlama	Normal	Ö5, Ö7, Ö12, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20
		Harfleri eksik yazma	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö17, Ö18
	Harf Ekleme	Normal	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20
		Harfleri fazla ve Düzensiz yazma	Ö7, Ö9
	Harf Karıştırma (ters yazma-yanlış yazma)	Normal	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20
		Başka Harf Yazıyor/ Harfleri Değiştiriyor	Ö4, Ö9, Ö13, Ö15
	Harfleri Bölme	Normal	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20

Yazma becerilerinde karşılaşılan sorunlar, harf atlama, harf ekleme, harf karıştırma ve harf bölme olmak üzere dört kategoride incelenmiştir. Harf atlama kategorisinde, 12 öğrencinin harfleri eksik yazdığı, buna karşın 8 öğrencinin harf atlamadan doğru yazım gerçekleştirdiği belirlenmiştir. Harf ekleme kategorisinde ise öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kelimeleri doğru yazdığı, ancak 2 öğrencinin harf ekleme hatası yaptığı tespit edilmiştir. Harf karıştırma kategorisine yönelik incelemelerde, 16 öğrencinin harfleri doğru sıralamayla yazdığı, 4 öğrencinin ise harfleri değiştirdiği veya yanlış harf kullandığı gözlemlenmiştir. Harf bölme kategorisinde ise tüm öğrencilerin beklenen düzeyde bir performans sergileyerek harfleri doğru bir biçimde yazdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Resim 3. Harf ekleme, atlama ve birleştirme hataları

Resim 3 incelendiğinde Ö9 öğrencisinin harfleri karıştırma (sorna-sonra, kabdan-kaptan), Ö13 öğrencisinin harf karıştırma (diğince-deyinice), Ö12 öğrencisinin harf birleştirme(okadar), Ö10 öğrencisinin harf atlama (gezicez-gezeceğiz) hataları yapıldığı görülmektedir.

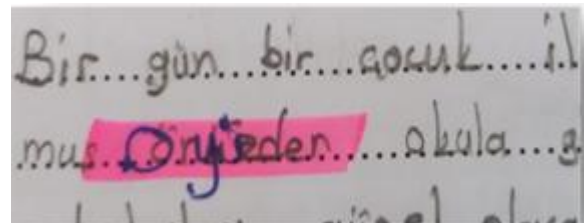
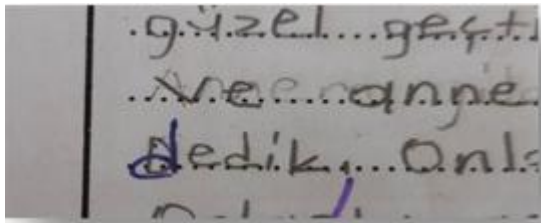
4. Tema: Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar

Araştırmanın “İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri yazılarında noktalama işaretlerini kullanma ve büyük harflerin yazımı ile ilgili sorun yaşıyorlar mı?” alt problemi doğrultusunda yazılan metin yazma hatalarını belirleme formu ile analizi edilmiş ve “Yazım Kurallarına Yönelik Yaşanan Sorunlar” teması elde edilmiştir.

Tablo 4. İlkokul dördüncü sınıf öğrencinin yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunları

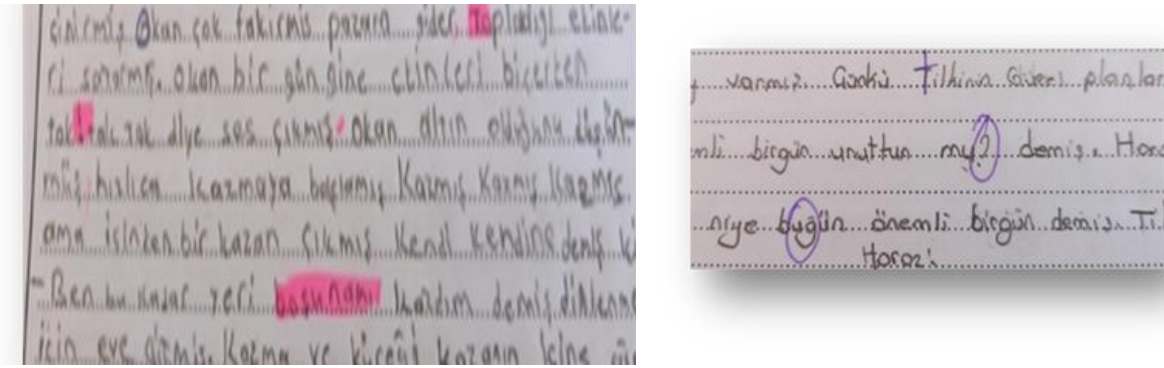
Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Yazım Kurallarına Yönelik Yaşanan Sorunlar	Noktalama	Normal	Ö11, Ö14, Ö16, Ö20
	İşaretlerini Kullanma	Az veya fazla kullanıyor, hiç kullanmıyor	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19
	Büyük Harflerin Yazımı	Normal	Ö10, Ö11, Ö20
		Hepsi Küçük veya Büyük Düzensiz	Ö4, Ö9, Ö13, Ö15 Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19

“Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar” teması noktalama işaretlerini kullanma ve büyük harflerin yazımı kategorileri incelenmiştir. Noktalama işaretlerini kullanma kategorisinde, öğrencilerin çoğunun noktalama işaretlerini az ya da gereksiz bir şekilde fazla kullandığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, Ö9 öğrencisinin noktalama işaretlerini hiç kullanmadığı belirlenmiştir. Noktalama işaretlerini doğru kullanan yalnızca dört öğrenci bulunmaktadır. Büyük harflerin yazımı kategorisinde yalnızca üç öğrencinin büyük harf kullanımında kurallara uygun bir performans sergilediği belirlenmiştir. Buna karşın, iki öğrencinin tamamen büyük ya da tamamen küçük harflerle yazım yaptığı tespit edilmiştir. Büyük harflerin yazımında en dikkat çekici durum, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun bu konuda düzensiz bir kullanım sergilemesidir.

Resim 4. Büyük harf kullanım hataları için örnekler

Resim 4 incelendiğinde Ö9 öğrencisinin büyük harf yazımından küçük harf ile yazılması gereken yeri büyük harfle (Dedik-dedik), büyük harfle yazılması gereken harfi küçük harfle (o yüzden- O yüzden) hatalarının yapıldığı görülmektedir.

Resim 5. Noktalama işaretlerinden kaynaklanan hatalar için örnekler

Resim 5 incelendiğinde Ö9 öğrencisinin noktalama işaretlerinden ünlem işaretinin yanlış kullanımı (tak!tak tak), cümle sonuna nokta konulmadan yeni cümleye başlama (çıkış-çıkış.) veya soru işaretinin hatalarının (boşunamı?) yapıldığı görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metin yazma çalışmaları yapılması sonucunda yazım ve noktalamada çeşitli hatalar yaptıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin bu hataları, araştırmacı tarafından geliştirilen “Yazma Hataları Belirleme Formu” ve “Yazma Becerisi Gözlem Formu” kullanılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin yazma sırasında yaptıkları hatalar, araştırma sürecinde belirli alt problemlere odaklanarak analiz edilmiştir. Bu hatalar, “Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar”, “Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar”, “Yazma becerilerinde yaşanan sorunlar” ve “Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar” temaları altında birleştirilmiştir.

“Yazmada yaşanan psikomotor sorunlar” teması kapsamında yer alan yazma sırasında oturma biçimi kategorisinde, öğrencilerin büyük bir kısmının doğru oturma pozisyonunu benimsediği gözlemlenmiş olsa da bazı öğrencilerin öne aşırı eğilerek, geriye yaslanarak, düzensiz bir şekilde ayakta durarak veya öne-sallanarak oturduğu belirlenmiştir. Yazma sırasında benimsedikleri oturma biçimi, öğrencilerin karşılaştıkları psikomotor sorunlar hakkında önemli ipuçları sunmaktadır (Sassoon, 2003; Akt. Coşkun, 2019: s.153-188). Yanlış oturma pozisyonu, öğrencilerin boşta kalan ellerini nereye koyacaklarını bilememelerine ve yazı yazarken kullandıkları elin bileğini ve kolunu yanlış bir biçimde kullanmalarına yol açmaktadır (Başaran & Akyol, 2019). Bu durum, yazı yazma sürecinde verimliliği olumsuz yönde etkileyebilir. Temur (2011), öğrencilerin sıraya oturduğunda ayaklarının yere tam basması ve masa ile sıraların yüksekliğinin öğrencinin fiziksel özelliklerine uygun olması gerektiğini vurgulamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı (2024) tarafından belirtilen ilkelere göre, öğrenciler yazı yazarken ve okuma yaparken göğüslerini masaya dayamamalı, her iki kolun

üçte ikisi masa üzerinde olacak şekilde konumlandırılmalı ve ayak tabanları yere tam temas etmelidir. Ancak, ilkokul sınıflarında masa ve sıra düzeni genellikle ergonomik ilkeler doğrultusunda tasarlanırsa da öğrencilerin bireysel farklılıkları nedeniyle çeşitli uyumsuzluklar yaşanabilmektedir. Yapılan araştırmalarda, öğrencilere göre sandalye ve masanın yüksekliğinin fazla olması, öğrencilerin derse ayakta katılmalarına veya öne fazla eğilmelerine neden olabilmektedir (Babayiğit & Erkuş, 2017). Standart şekilde üretilen masa ve sandalyeler, öğrencilerin oturma biçiminden kaynaklanan sorunları tam olarak gideremeyebilir. Özellikle boyu uzun ya da kısa olan öğrenciler için öğretmenin uygun çözümler üretmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, ilkokul düzeyindeki sınıflarda öğrencilerin fiziksel özelliklerine uyum sağlayabilecek ayarlanabilir masa ve sandalye sistemlerinin kullanılması, yazma sürecindeki psikomotor sorunların azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Doğru kalem tutma yöntemi, baş ve işaret parmağıyla kavranan ve orta parmağın birinci eklemiyle desteklenen dinamik üçlü kavrama olarak önerilmektedir (Schwellnus ve ark., 2012). Ancak, ince motor becerileri yeterince gelişmeyen öğrenciler, kalemi etkili bir şekilde kavrayıp yönlendiremezlerse yazma ve hassas el hareketleri gerektiren diğer görevlerde zorluk yaşayabilmektedirler (Baguio ve ark., 2023). Özellikle kalemin çok sıkı ya da gevşek tutulması, yazma sürecinde elin çabuk yorulmasına ve yazının okunaklılığının azalmasına neden olmaktadır (Karadağ, 2019: s.35-70). Yapılan araştırmada, öğrencilerin büyük bir kısmının doğru kalem tutma davranışı sergilemesine rağmen, bazı öğrencilerin kalemi çok sıkı ya da gevşek tuttuğunu ve üç öğrencinin tamamen yanlış bir tutuş sergilediğini ortaya koymaktadır. Bu durum, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin ince motor becerilerinde bireysel farklılıklar bulunduğunu ve yazma araçlarıyla etkileşimde çeşitli sorunlar yaşadıklarını göstermektedir. Nitekim yanlış kalem tutma, öğrencilerin yazı yazma sürecini olumsuz etkileyerek el yorgunluğunu artırmakta ve yazının düzenli olmasını engellemektedir. Akyol (2020: s.65) bu bağlamda, öğretmenlerin öğrencilerin yanlış kalem tutuşuna erken müdahale etmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Bununla birlikte, yazma sürecinin önemli bir bileşeni de defter veya kâğıdın doğru tutulmasıdır. Araştırmada öğrencilerin yaklaşık yarısının defteri yanlış bir pozisyonda tuttuğunu ve bu durumun yazma sırasında uygun kontrol becerilerinin kazanılmasını engellediğini göstermektedir. Başaran ve Akyol (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun yazmanın ergonomisine uygun şekilde yazmadığı belirlenmiştir. Benzer şekilde, Temur ve arkadaşları (2011) tarafından birinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırmalar, öğrencilerin büyük bir kısmının kalemi ortasından

kavradığını, defteri yanlış tuttuğunu, öne eğilerek yazdığını ve farklı oturma şekilleri benimsediğini ortaya koymuştur. Bu tür yanlış alışkanlıkların önüne geçebilmek için öğretmenlerin yazma öncesinde öğrencilere defter veya kâğıdın nasıl doğru bir şekilde tutulması gerektiğini öğretmeleri gerekmektedir. Mathey ve Wolf (1999), öğrencilerin defter ya da kâğıt tutuşlarını geliştirmeleri için yazma sürecine büyük ve çizgisiz kâğıtlar kullanarak başlamalarının faydalı olacağını öne sürmektedir.

Yazma sürecinde önemli bir diğer faktör ise yazı yönünün doğru bir şekilde uygulanmasıdır. Türkçede yazma yönü, soldan sağa doğru olup, satırların yukarıdan aşağıya doğru düzenli bir şekilde ilerlemesi gerekmektedir (Karadağ, 2019: s.35-70). Ancak yapılan araştırmada, öğrencilerin büyük bir kısmının yazı yönünü doğru bir şekilde uygulamakta zorlandığı ve bazı öğrencilerin satır çizgisini takip edemediği gözlemlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu yazılarını satır çizgisinde düzgün bir şekilde yazarken, bazı öğrencilerin yazılarını çizginin altına veya üstüne çıkarak düzensiz bir şekilde yazdığını belirlenmiştir. Bu bulgular, yazma becerilerindeki eksikliklerin yanı sıra, öğrencilerin yazı yönü ve satır düzeni konusundaki sorunları da ortaya koymaktadır. Yazma sürecinde bir diğer kritik unsur, yazı yönünün doğru bir şekilde uygulanmasıdır. Türkçede yazma yönü soldan sağa doğru olup, satırların yukarıdan aşağıya düzenli bir şekilde ilerlemesi gerekmektedir (Karadağ, 2019:35-70). Ancak yapılan araştırmada, öğrencilerin büyük bir kısmının yazı yönünü doğru uygulamakta zorlandıkları, bazı öğrencilerin satır çizgisini takip edemedikleri ve yazılarını düzensiz bir biçimde yazdıkları belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun satır çizgisinde yazdığını, ancak bazı öğrencilerin yazılarını çizginin altına veya üstüne çıkarak düzensiz bir biçimde oluşturduğu görülmektedir. Sidekli ve arkadaşları (2008) tarafından yapılan bir çalışmada, 11 ilköğretim üçüncü sınıf öğrencisinin yazma becerileri incelenmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin harflerin başlama ve bitiş yönlerinin yanlış olduğu, harflerin alt-üst bağlantılarının hatalı bir şekilde yapıldığı, yazıyı satırlara uygun yerleştiremedikleri ve yazının eğik olmaması gibi hatalar y Yazmada yaşanan psikomotor becerilerle ilgili bulgular, öğrencilerin büyük bir kısmının oturma biçimi, defter tutma ve yazı yönü gibi temel konularda sorunlar yaşadığını, ayrıca az sayıda öğrencinin de kalem tutma konusunda eksiklikler gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, yazma becerilerinin erken yaşlarda doğru bir şekilde kazandırılmaması durumunda, ilerleyen yıllarda bu hataların düzeltilmesinin oldukça zor olduğu ifade edilmektedir (Başaran, 2006; Beaty & Bratt, 2007; Graham ve ark., 2008; Çetin Şimşek, 2014). Dolayısıyla, oturma pozisyonu, doğru kalem tutma, uygun defter kullanımı, yazı yönü ve satır çizgisinde yazma gibi temel becerilerin, özellikle

birinci sınıfta sistemli bir şekilde kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada, sınıf öğretmenlerine önemli sorumluluklar düşmekte olup, öğrencilerin erken dönemde yazma becerilerini doğru bir şekilde edinmelerini sağlamak adına öğretim sürecinde bilinçli ve yönlendirici bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir.

“Yazı düzeni ve görsellik ile ilgili sorunlar” teması kapsamında değerlendirilen harfler arası ve kelimeler arası boşluk, yazı büyüklüğü ve yazının genel görünümü kriterleri, yazının okunabilirliği ve estetik yapısını doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Yazının görsel açıdan dengeli olabilmesi için öğrencilerin harfler ve kelimeler arasındaki boşlukları uyum içinde düzenlemesi gerekmektedir (Karadağ, 2019: s.35-70). Yapılan araştırmalar, öğrencilerin büyük bir kısmının yazı düzenine uygun bir biçimde yazdığı, ancak bazı öğrencilerin harfler arası ve kelimeler arası boşlukları ya çok bitişik, çok açık ya da düzensiz bir şekilde oluşturduğu bulgusuna ulaşmıştır. Babayiğit (2018)’in yaptığı araştırmada, öğrencilerin harfler arasında uygun olmayan boşluklar bıraktıkları, harfleri aynı hizada yazamadıkları ve kelimelere hece ekleme eğiliminde oldukları belirtilmiştir. Benzer şekilde, Özdemir (2014), Balkan (2015), Demirkol (2012), Sidekli ve arkadaşları (2008) ile Calp’in (2013) çalışmalarında da öğrencilerin kelimeler arasında uygun boşluk bırakmada zorlandıkları, yazılarını belirli bir düzene oturtamadıkları tespit edilmiştir. Bu bulgular, kelimeler arası boşluk bırakmanın öğrenciler için yaygın bir yazma problemi olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun aksine, Okatan ve Arslan Özer’in (2020) birinci sınıf öğrencileriyle gerçekleştirdiği çalışmada, öğrencilerin dik temel harflerle yazarken heceler ve kelimeler arası boşlukları olması gerektiği gibi yerleştirdiği belirlenmiştir. Harflerin şekilleri ve yazılış şekilleri yazıların okunurluğunu arttırdığı gibi estetik görünümünü de etkilemektedir. Yapılan araştırmada yazı büyüklüğü açısından incelendiğinde, çoğu öğrencinin normal büyüklükte harfler kullandığı, ancak bazı öğrencilerin büyük veya küçük harfleri tutarsız bir şekilde yazdığı tespit edilmiştir. Aynı şekilde bu durum yazının genel görünümüne de yansımış, öğrencilerin büyük bir kısmı düzenli ve temiz bir yazım sergilerken bazı öğrenciler silinmiş, karalanmış, okunaksız ya da düzensiz bir şekilde yazmışlardır.

“Yazma Becerilerinde Yaşanan Sorunlar” teması kapsamında ele alınan harf atlama, ekleme, karıştırma ve bölme alt temaları, öğrencilerin yazma süreçlerinde karşılaştıkları temel problemler arasında yer almaktadır. Harf atlama, öğrencilerin yazma sırasında aceleci davranmaları veya dikkatsizlikleri nedeniyle bazı harfleri yazmadan geçmeleri sonucu ortaya çıkmaktadır (Taşkaya, 2019). Yapılan araştırmada, öğrencilerin büyük bir kısmının harf atlama hatası yaptığı tespit edilmiştir. Harf ekleme ise öğrencilerin metne, orijinalinde bulunmayan

harf, hece, kelime veya cümleleri eklemeleriyle ortaya çıkan bir yazma sorunudur. Bu durum, kelimenin veya metnin anlamını değiştirebilmekte ve yazının bütünlüğünü bozabilmektedir (Taşkaya, 2019). Araştırma sonuçlarına göre, harf ekleme hatası öğrenciler arasında yaygın bir sorun olarak görülmemekte olup yalnızca iki öğrencinin harfleri fazla ve düzensiz bir şekilde eklediği belirlenmiştir. Bu bulgu, harf ekleme sorununun yaygın olmaması açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Harf karıştırma, öğrencilerin yazma sürecinde gerekli olan zihinsel ve fiziksel koordinasyonu tam olarak sağlayamamalarından kaynaklanmaktadır. Bu tür hatalar, genellikle belirli harf çiftlerinin (örneğin, f-t, c-e, a-o, c-ç, s-ş, o-ö, u-ü, ı-i, p-g, b-d) karıştırılmasıyla ortaya çıkmaktadır (Karadağ, 2019: s.35-70; Taşkaya, 2019: s.233-298). Çalışma bulgularına göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu bu hatayı yapmazken, dört öğrencinin harflerin yerlerini değiştirerek yanlış harfler yazdığı tespit edilmiştir. Harf bölme ise kelime ve hecelerin satır sonlarında yanlış ayrılmasıyla ortaya çıkan bir sorundur. Bu durum, öğrencinin heceleme kurallarını tam olarak bilmemesi veya yazma sırasında dikkatsizlik göstermesiyle ilişkilendirilmektedir. Araştırma sonuçları, incelenen öğrencilerin hiçbirinin harf bölme hatası yapmadığını ortaya koymuştur. Bu durum, yazının okunaklılığı ve düzeni açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin yazma süreçlerinde karşılaştıkları hatalar üzerine yapılan önceki araştırmalar da benzer sonuçlara ulaşmıştır. Ulu'nun (2019) çalışmasında, öğrencilerin en sık yaptıkları yazım hatalarının başında harf atlama ve ekleme, hece atlama ve ekleme, harf karıştırma, sözcük atlama ve ekleme, satır sonu hece ayırma, kelimeleri bitişik veya ayrı yazma, sözcükleri yanlış yazma ve ters yazma gibi sorunların geldiği belirtilmiştir. Benzer şekilde, Terziyan ve Demirel'in (2020) çalışmasında da dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma hataları arasında harf eksiltme, harf değişikliği ve kelimelere gereksiz hece ekleme gibi hataların yaygın olduğu vurgulanmıştır. Bu bulgular, mevcut araştırma sonuçlarını desteklemekte ve yazma becerileriyle ilgili yaygın problemlerin altını çizmektedir.

Öğrencilerin yazma sürecinde harf ekleme veya bölme hatalarını daha az yaptıkları ve bu konularda daha başarılı oldukları görülmektedir. Harf bölme hatalarının yaşanmaması, yazının okunabilirliği açısından olumlu bir bulgu olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, harf karıştırma ve harf atlama hatalarının varlığı, öğrencilerin yazma sürecinde ses-harf eşleştirme becerilerinin, bilişsel işlem hızlarının ve motor kontrol yeteneklerinin yeterince gelişmediğine işaret etmektedir. Babayiğit'in (2018; 2019) ve Ulu'nun (2019) araştırmaları, öğrencilerin yazma çalışmalarında harfleri eksik veya fazla yazdıklarını, bazı harfleri yanlış şekillerde değiştirdiklerini ve kelimelere hece eklediklerini ortaya koymuştur. Ayrıca, Okatan ve Arslan

Özer'in (2020) birinci sınıf öğrencileriyle gerçekleştirdiği çalışmada, öğrencilerin yazım hataları açısından yanlış, eksik veya fazla harf kullanımı yaptıkları belirlenmiştir.

“Yazım kurallarına yönelik yaşanan sorunlar” teması kapsamında öğrencilerin yazma sorunlarını belirlemede noktalama işaretlerini kullanma ve büyük harflerin yazımı konuları ele alınmıştır. Öğrencilerin yazma becerilerinde karşılaştıkları temel sorunlardan biri de yazım kurallarına uyum sağlamada yaşanan güçlüklerdir. Bu kapsamda, özellikle noktalama işaretlerinin kullanımı ve büyük harflerin yazımı konularında çeşitli problemlerin yaygın olduğu görülmektedir. Noktalama işaretlerini doğru bir şekilde kullanan öğrenci sayısının düşük olması, yazılı anlatım süreçlerinde kurallara uyum konusunda genel bir eksikliğin varlığına işaret etmektedir. Kasa Ayten ve Ekmekçi'nin (2021) ilkokul birinci ve ikinci sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin noktalama işaretlerinin kullanımında çeşitli sorunlar yaşadığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre, özellikle ikinci sınıf düzeyinde dikte metinlerinde müfredat kazanımlarına uygun olarak daha fazla noktalama işaretine yer verilmesine rağmen, öğrencilerin bu işaretleri hatalı şekilde kullandıkları tespit edilmiştir. Bu durum, yazım ve noktalama kurallarının öğrenilmesi sürecinde öğrencilerin genel olarak zorluk yaşadığını gösteren diğer araştırma sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Benzer şekilde, Ögüt (2018) tarafından yapılan çalışmada, birinci sınıf öğrencilerinin yazılarında noktalama işaretlerini kullanırken sıkça hata yaptıkları belirtilmiştir. Daha ileri sınıf düzeylerinde de benzer sorunların devam ettiği görülmektedir. Akmugan (2019) ve Çetin'in (2013) dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmalarda, yazım ve noktalama hatalarının yaygın olduğu ortaya konulmuştur. Yemenici ve Koca'nın (2023) Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) öğrencileri üzerinde yürüttüğü çalışmada ise dördüncü sınıf öğrencilerinin yazım hatalarının üçüncü sınıf öğrencilerine kıyasla daha fazla olduğu belirlenmiştir. Aynı çalışmada, her iki grubun da yazım ve noktalama kurallarına uymakta güçlük çektiği ifade edilmiştir. Büyük harf kullanımı konusunda da benzer sorunların yaşandığı görülmektedir. Bay & Erdoğan'ın (2023) araştırmasında, ilkokul öğrencilerinin büyük harf yazımıyla ilgili sıkça hata yaptıkları tespit edilmiştir. Bu bulgu, yazım kurallarına ilişkin hataların yalnızca noktalama işaretleriyle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda büyük harf kullanımında da belirgin bir eksiklik olduğunu göstermektedir.

Genel olarak, mevcut araştırmalar öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarına uyum konusunda yaygın zorluklar yaşadığını ortaya koymaktadır. Bu durum, ilkokul düzeyinde yazım kurallarına yönelik eğitim süreçlerinin güçlendirilmesi ve öğrencilerin yazma

becerilerini geliştirmeye yönelik daha kapsamlı uygulamaların hayata geçirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Öneriler

İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma becerileriyle ilgili karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi, öğrencilerin akademik başarılarını ve yazılı anlatım yetkinliklerini doğrudan etkilemektedir. Yazma sürecinde oturma biçimiyle ilgili sorunlar yaşayan öğrenciler için ergonomik bir oturma düzeninin sağlanması ve doğru duruş pozisyonlarının kazandırılması, ayarlanabilir masa ya da sıraların olması gerekmektedir. Öğretmenlerinin örnek olması gerekmektedir. Öğretmenler öğrenciler için boş bir kâğıda çizgi çalışması yaptırarak sorunun yaşanmasını azaltabilirler. Yine aynı zamanda yazı yönünü belirginleştiren kılavuz defterlerin kullanılması önerilmektedir. Satır çizgisine uygun şekilde yazmada zorlanan öğrenciler için geniş satırlı defterlerin tercih edilmesi ve öğretmenlerin bireysel geri bildirim sağlayarak yazma becerilerini geliştirmeleri desteklenmelidir. Ayrıca, harfler ve kelimeler arası boşluk bırakmada sorun yaşayan öğrenciler için, uygun aralık kullanımını teşvik eden uygulamalı çalışmalar yapılmalı ve somut örneklerle bu becerinin kazandırılması sağlanmalıdır.

Yazı büyüklüğü ve genel yazı estetiğiyle ilgili güçlükler yaşayan öğrenciler için, okunaklı ve orantılı yazının önemi vurgulanmalı, yazı boyutlarının belirlenmesine yönelik rehberlik sağlanmalıdır. Harf atlama, ekleme, karıştırma ve bölme gibi yazım hatalarının azaltılması için ise dikte çalışmaları ve harf tanıma becerilerini güçlendiren etkinlikler uygulanmalıdır. Noktalama işaretlerini doğru kullanma konusunda eksiklikleri olan öğrenciler için, eğlenceli ve etkileşimli öğretim yöntemleri kullanılmalı, noktalama işaretleriyle ilgili örnek metin incelemeleri yapılarak kuralların kalıcı hale getirilmesi sağlanmalıdır.

Bununla birlikte, harfleri kuralına uygun yazma ve büyük harf kullanımı konusunda yetersizlik gösteren öğrenciler için, yazım kurallarını içeren sistematik alıştırmalar düzenlenmeli ve yanlış yazılan kelimeler üzerinde bireysel düzeltme çalışmaları gerçekleştirilmelidir. Son olarak, yazının temizliği ve estetik görünümüne ilişkin sorunların giderilmesi için, öğrencilere düzenli ve okunaklı yazının önemi aktarılmalı, yazı defterleri düzenli olarak kontrol edilerek yazma alışkanlıklarının gelişimi desteklenmelidir. Tüm bu önerilerin bütüncül bir yaklaşımla uygulanması, öğrencilerin yazma becerilerindeki eksikliklerin giderilmesine ve akademik başarılarının artırılmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Sınırlılıklar ve güçlü yönler

İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazma becerileriyle ilgili karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirildiği çalışmada yazma hatalarının doğrudan öğrencilerin özgün metinleri üzerinden değerlendirilmesi ve nitel durum çalışması deseniyle derinlemesine incelenmesi öne çıkmaktadır. Yazma sürecine dair hataların detaylı olarak analiz edilmesi; kalem tutuşundan yazma hızına, büyük harf ve noktalama kullanımından harf atlama gibi biçimsel unsurlara kadar geniş bir çerçevede değerlendirme yapılmasına olanak tanınması güçlü yanlarındandır. Bununla birlikte, çalışmanın bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Öncelikle örneklemin yalnızca 20 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşması, elde edilen bulguların genellenmesi açısından sınırlandırmaktadır. Ayrıca çalışma sadece bir sınıf düzeyine odaklandığı için farklı yaş grupları ya da sosyoekonomik arka plana sahip öğrenciler hakkında karşılaştırmalı çıkarımlar yapılması mümkün olmamıştır. Araştırma verilerinin tek oturumda ve sadece öyküleyici metin türüyle toplanmış olması da, yazma becerisinin zamana yayılmış gelişimini ya da farklı metin türlerindeki hata çeşitliliğini inceleme imkânı tanımamıştır. Bu yönleriyle araştırma, belirli bir bağlamda anlamlı ve derinlemesine veriler sunsa da daha geniş örneklem ve uzunlamasına veri toplama süreçleriyle desteklenmeye ihtiyaç duymaktadır.

KAYNAKLAR

- Akmugan, A. M. (2019). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin çalışma kitaplarında yaptıkları yazım ve noktalama hatalarının tespiti (Erzincan örneği)* [Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi].
- Aksu, D., & Ayvaz Can, A. (2018). İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin el tercihleri oturuş ve defter pozisyonu ile kalem tutuşlarının belirlenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(2), 26-39. <https://doi.org/10.19126/suje.394672>
- Akyol, H. (2020). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Yazı ve öğretimi içinde (s.49-76). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Akyol, H., & Şahin, A. (Ed.). (2019). *Dil bilgisi ve imla öğretimi*. Türkçe eğitimi içinde (s. 214-241). Ankara: Pegem Akademi.
- Atlı Çevik, N., Coşkun, İ., & Duran Baytar, S. (2024). Uzaktan eğitim sonrası ilkökul öğrencilerinin yazılarındaki okunaklılık. *Eğitim Bilimleri ve Alan Eğitimi Güncel Konular*. Çanakkale: Paradigma Akademi.
- Babayiğit, Ö. (2018). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin dik temel yazı harf yazım hatalarının incelenmesi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 8(2), 176-199. <https://doi.org/10.17984/adyuebd.429716>
- Babayiğit, Ö. (2019). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin dik temel yazı ile kelime yazım hatalarının incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 230-246. <https://doi.org/10.17556/erziefd.441699>
- Babayiğit, Ö., & Erkuş, B. (2017). İlk okuma yazma öğretimi sürecinde sorunlar ve çözüm önerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 271-284. <https://doi.org/10.17556/erziefd.334982>

- Balkan, S. (2015). *Doğum aylarına göre karma oluşturulmuş sınıflarda öğrenim gören birinci sınıf öğrencileri arasında bitişik eğik el yazısı yazım hatalarının karşılaştırılması* [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi].
- Baguio, Q. J. T., Magulod Jr, G. C., & Cortez, J. R. (2023). I will stroke: Fine motor related interventions and hand exercises in enhancing pencil handling, grip and attitude of first grade schoolers. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 1(2), 37-37.
- Başaran, M. (2006, 14-16 Nisan). İlk okuma-yazma öğretimi sürecinde öğrencilerin yaptıkları yazım yanlışlıkları. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Başaran, M., & Akyol, H. (2019). Dördüncü sınıf öğrencilerinin yazmanın ergonomik unsurları açısından incelenmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 7(1), 1-14. <https://doi.org/10.35233/oyea.519944>
- Bay, Y., & Erdoğan, S. (2023). İlkokul öğrencilerinin yazma hızları ve hataları. *International Journal of Social Science Research*, 12(1), 20-47.
- Beaty, J. J., & Bratt, L. (2007). *Early Literacy In Preschool and Kindergarten A Multicultural Perspective* (2th ed.). New Jersey: Pearson Education Inc.
- Bulut, P. (2017). İlkokul öğrencilerinin yazma tutumları ve yazma öz-yeterlik inançlarının özet yazma başarıları üzerindeki etkisi. *Uluslararası Elektronik İlköğretim Eğitimi Dergisi*, 10 (2), 281–285. <https://www.iejee.com/index.php/IEJEE/article/view/348>
- Bulut, P., Kuşdemir, Y., & Şahin, D. (2016). İlkokul ve ortaokulda yazı tercihi: Öğrenci ve öğretmenler hangi yazı türünü kullanıyor? *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), 98- 115.
- Calp, M. (2013). Yazma problemi olan bir öğrenciye bitişik eğik yazı öğretimi (bir eylem araştırması). *E-İnternational Journal of Educational Research*, 4 (1), 1-28.
- Chu, S. (1997). Occupational therapy for children with handwriting difficulties: A framework for evaluation and treatment. *British Journal of Occupational Therapy*, 60(12), 514-520. <https://doi.org/10.1177/030802269706001202>
- Coşkun, İ. (2019). *İlk Okuma Yazma Öğretimi*. F. Susar Kırmızı ve E. Ünal (Ed.). Yazmayı etkileyen etmenler ve yazmaya hazırlık çalışmaları içinde (s. 153-188). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çetin Şimşek, Ö. (2014). Okul öncesi dönemindeki çocukların yazı farkındalığı ve yazmaya hazırlık becerilerinin incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(3) 342-360. <http://dx.doi.org/10.5578/keg.7036>
- Çetin, A. (2013). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri* [Yüksek Lisans Tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Davey, A. (2009). *Statistical power analysis with missing data: A structural equation modeling approach*. Routledge.
- Demirkol, N. (2012). *2. sınıfa devam eden iki öğrencinin yazım hatalarının düzeltilmesi üzerine bir durum çalışması*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Duran, E., & Akyol, H. (2010) Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8 (4), 817-838.
- Feder, K. P., & Majnemer, A. (2007). Handwriting development, competency, and intervention. *Development Medicine and Child Neurology*, 49(4), 312-317.

- Flower, L., & Hayes, J. R. (1981). A cognitive process theory of writing. *College composition and communication*, 32(4), 365-387. <https://doi.org/10.2307/356600>
- Göçer, A. (2022). *Yazma Eğitimi* (5. Baskı). Yazma eğitimi içinde (s.52-93). Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Gök, B., & Baş, Ö. (2020). İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin dik temel yazılarının okunaklılığı üzerine bir inceleme. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 572-585. <https://doi.org/10.16916/aded.696147>
- Graham, S., Harris, R. K., Mason, L., Fink- Chorzempa, B., Moran, S., & Saddler, B. (2008). How do primary grade teachers teach handwriting? A national survey. *Read Write*, 21, 49-69. <https://doi.org/10.1007/s11145-007-9064-z>
- Gravetter, J. F., & Forzano, L. B. (2012). *Research methods for the behavioral sciences* (4th Edition). USA: Linda Schreiber-Ganster.
- Güneş, F. (2021). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*, yazma içinde (s. 151-178). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Karadağ, R. (2019). İlk okuma yazma öğretimi. F. Susar Kırmızı ve E. Ünal (Ed.), *Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi* (s. 35-70) içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kasa Ayten, B., & Ekmekci, S. (2021). Covid-19 pandemi döneminde ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yazma hatalarının belirlenmesi. *Turkish Studies- Language*, 16(3), 1787-1810. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.52060>
- Katrancı, M., Kuşdemir, Y., & Arslan, F. (2018). Veli ve Öğretmen Gözüyle İlkokul Öğrencilerinde Yazı Okunaklılığı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 455-476. <https://doi.org/10.16916/aded.389994>
- Koçoğlu, M., & Kasa Ayten, B. (2022). Covid-19 pandemi dönemi başlangıcında 1. sınıfta olan öğrencilerin bu süreçlerinin ve 2. sınıfa hazırlanışlarının değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 225-260. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1070637>
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (3. Basım). S. Turan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Miles, B., & Huberman, M. (1994). *Genişletilmiş bir kaynak kitap: nitel veri analizi* (Çev. Ed: Sadegül Akbaba Altun - Ali Ersoy). Ankara: Pegem Akademi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2024). *İlkokul Türkçe dersi öğretim programı (1-4. sınıflar) Türkiye yüzyılı maarif modeli*. Ankara.
- Okatan, Ö., & Arslan Özer, D. (2020). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin betimlenmesi. *Ana Dili Eğitim Dergisi*, 8(3), 720-731. <https://doi.org/10.16916/aded.681425>
- Öğüt, A. (2018). *İlkokul öğrencilerinin yazım hatalarının ve yazı okunaklılık düzeylerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Gaziantep Üniversitesi.
- Özdemir, K. (2014). *İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin yazı özelliklerinin incelenmesi* [Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi], Dumlupınar Üniversitesi.
- Rosenblum, S., Weiss, P. L., & Parush, S. (2003). Product and process evaluation of handwriting difficulties. *Educational Psychology Review*, 15, 41-81. <https://doi.org/10.1023/A:1021371425220>
- Sassoon, R. (2003). *Handwriting: The way to teach it*. Thousand Oaks, California: SAGE.

- Schwellnus H., Carnahan H., Kushki A, Polatajko H, Missiuna C, & Chau T. (2012). Effect of pencil grasp on the speed and legibility of handwriting in children. *The American Journal of Occupational Therapy*.66 (6), 718-726. <https://doi.org/10.5014/ajot.2012.004515>
- Sidekli, S., Coşkun, İ., & Gökbulut, Y. (2008, 2-4 Mayıs). *İlköğretim üçüncü sınıf öğrencilerinin yazma becerileri*. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyum Bildirileri. Çanakkale, 700-703.
- Sofia, I. K., Kurniasih & Suhartoyo, E. (2020). The correlation between students' writing anxiety and writing performance. *Jurnal Penelitian, Pendidikan, dan Pembelajaran*, 15(14), 1-7.
- Mathey, S. L., & Wolf, B. (1999). *Teaching handwriting*. In J. Birsch (Ed.), *Multisensory teaching of basic language skills*. (s. 257–280). Baltimore: Brookes.
- Tahiroğlu, M., Özkan, A., & Temur M. (2024). Uzaktan eğitimle ilk okuma yazma öğrenen öğrencilerin yazılarının hata ve okunaklılık durumları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 14(3), 1634-1649. <https://doi.org/10.24315/tred.1431845>
- Taşkaya, S. M. (2019). İlk okuma yazma öğretimi. F. Susar Kırmızı ve E. Ünal (Ed.), *İlk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları* (s. 233-298) içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tavşanlı, Ö. F., Bilgin, A., & Yıldırım, K. (2019). Yazmaya ilişkin tutum ölçeğinin Türkçe uyarlama çalışmaları. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 267-282. <https://doi.org/10.31464/jlere.561205>
- Temur, T. (2011). İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin kalem tutma şekilleri ile kavrama ve sıkıştırma kuvvetlerinin betimlenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 2189-2205.
- Temur, T., Aksoy, C. C., & Tabak, H. (2011). Kalem kavrama noktası, oturuş şekli ve kâğıt pozisyonu değişkenleri açısından ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin yazma hızları ve hatalarının değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(191), 24-38.
- Terziyan, T. L., & Demirel, G. (2020). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin Türkçe yazım hatalarının sınıflandırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 708-719.
- Tok, R., & Erdoğan, Ö. (2017). İlkokul 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1), 1003-1024. <https://doi.org/10.16916/aded.679720>
- Turkben, T. (2021). The relationship between fifth grade student's writing anxiety and blocking with their written expression skills. *International Online Journal of Education and Teaching*, 8(2), 998-1021. <https://orcid.org/0000-0003-0167-4173>
- Ulu, H. (2019). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin dik temel yazılarının okunaklılık ve yazma hataları açısından incelenmesi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 5(2), 195-211, <https://doi.org/10.32570/ijofe.626430>
- Yemenici, A. İ., & Koca, S. (2023). 3. ve 4. sınıf bilsem öğrencilerinin yazma çalışmalarında yazım ve noktalama kurallarına uyma durumları üzerine bir inceleme. *Kocatepe Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(2), 140-167. <https://doi.org/10.61694/kbbd.1404704>
- Yıldırım, A. (2018). İlkokul 1.sınıf öğrencilerinin bitişik eğik el yazısı hataları üzerine nitel bir araştırma. *Scientific Educational Studies*, 2(1), 71-92.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (12. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, M., & Ateş, S. (2010). İlk okuma yazmayı farklı yöntemlerle öğrenen ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin yazılarının okunaklılık ve yazım hataları bakımından karşılaştırılması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14(1), 11-30.

KATKI ORANI CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR CONTRIBUTORS
Fikir ve Kavramsal Örgü <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Esra Nur DEMİRTAŞ
Tasarım <i>Design</i>	Yöntem ve araştırma desenini tasarlamak <i>To design the method and research design.</i>	Esra Nur DEMİRTAŞ
Literatür Tarama <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak <i>Review the literature required for the study</i>	Esra Nur DEMİRTAŞ
Veri Toplama ve İşleme <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlemek ve raporlaştırmak <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Esra Nur DEMİRTAŞ
Tartışma ve Yorum <i>Discussion and Commentary</i>	Elde edilen bulguların değerlendirilmesi <i>Evaluation of the obtained finding</i>	Esra Nur DEMİRTAŞ
Destek ve Teşekkür Beyanı/ Statement of Support and Acknowledgment		
Bu çalışmanın yazım sürecinde katkı ve/veya destek alınmamıştır. <i>No contribution and/or support was received during the writing process of this study.</i>		
Çatışma Beyanı/ Statement of Conflict		
Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur. <i>Researchers do not have any personal or financial conflicts of interest with other people and institutions related to the research.</i>		
Etik Kurul Beyanı/ Statement of Ethics Committee		
Bu araştırma, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Etik Kurulunun 16/12/2024 tarihli ve 594415 sayılı kararı ile yürütülmüştür. <i>This research was conducted with the decision of Niğde Ömer Halisdemir University Ethics Committee dated 16.12.2024 and numbered 594415.</i>		

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ile lisanslanmıştır.